

VLAAMSCH SOCIALISTISCH CONGRES (20-21 maart 1937), een poging tot zelfaffirmatie van de Vlaamse socialisten enerzijds tegenover de Vlaamse nationalist en katholieken die hun krachten bundelden in de Vlaamse Concentratie en de Vlaamse socialisten als flaminganten verdacht maakten, anderzijds tegenover hun Waalse partijgenoten: de Vlamingen bekleedden immers nog steeds een minderheidspositie in de Belgische Werkliedenpartij (BWP), zowel kwantitatief als kwalitatief (in Vlaanderen bestonden slechts twee federaties van betekenis: Gent en Antwerpen; de leiding was bijna uitsluitend in handen van Franssprekenden). Op dit congres verklaarden de Vlaamse socialisten zich voorstanders van culturele autonomie, maar waren ze gekant tegen federalisme, o.m. uit schrik voor een katholiek overwicht. Tegelijkertijd legde het congres de nadruk op het democratisch karakter van de V.B. en op haar sociaal-economische aspecten. Het congres had geen directe politieke gevolgen.

Het beschermcomité werd gevormd door C. Huysmans, H. de Man, A. Vermeylen, J. Kuypers, W. Pée, J. Rens, G. Schmook, A. de Block. Het congres, bijgewoond door - naar schatting - 400 deelnemers, werd voorgezeten door C. Huysmans. Secretaris was W. Pée. Het bevatte twee afdelingen, een politiek-culturele en een sociaal-economische. Van de eerste waren respectievelijk voorzitter, secretaris en verslaggever: A. Vermeylen, G. Schmook, J. Kuypers, van de tweede: H. de Man, J. Rens, E. Anseele jr. In de politiek-culturele afdeling (onderverdeeld in twee secties) kwamen de volgende sprekers aan bod: J. Kuypers (de techniek der onmiddellijke verwezenlijking van de culturele autonomie), H. Fayat (het taalgrensvraagstuk en Brussel), A. Vranckx (vervlaamsing van het gerecht), D. Bouchery (Radio en culturele autonomie), L. Craeybeckx (amnestie te verlenen aan Vlaamse politiek en administratief veroordeelden), E. Blancquaert (over een Vlaamse Academie voor Wetenschap en Kunst), P. de Keyser (het Universiteitsvraagstuk in Vlaanderen), W. Pée (Vlaanderen en het Algemeen Beschaafd), G. Schmook (De openbare bibliotheek als instrument van de Vlaamse cultuur), R. Herreman (de vrijemeningsuiting in de Vlaamse literatuur). De sociaal-economische afdeling (eveneens onderverdeeld in twee secties: een sociale en een economische) telde de volgende sprekers: F.J. Willems (het sociaal vraagstuk in Vlaanderen), J. Rens (de hedendaagse sociale stromingen in Vlaanderen), prof. Vlayen (Geneeskunde en sociale diensten in Vlaanderen), J. Vranckx (gezondheidspolitiek voor de Vlaamse gemeenten), F. Zoete (Vlaamse belangen in economische lichamen), R. van Vlaanderen (de fictie van het Vlaams kapitalisme), E.

Anseele jr. (Planeconomie), A. de Block (de Vlaamse landbouw). Op de slotvergadering werden nog redevoeringen gehouden door A. Vermeylen (Vlaanderen in het kader van België), H. Vos (De democratische traditie in Vlaanderen) en H. de Man (De sociale en economische toestand van Vlaanderen).

LITERATUUR : *Verslag van het Vlaamsch Socialistisch Congres, 20-21 maart 1937* (1937); - M. Claeys-van Haegendoren, *Een Vlaams Socialistisch Congres*, in *Socialistische Standpunten* (1966, nr. 2, p. 170-1744).

MIEKE CLAEYS-VAN HAEGENDOREN